

Kaddish de-Sidra: Virtual Kaddish Embedded in Our Daily Prayers

By: HESHEY ZELCER

Introduction

Halakhah differentiates between the *Kedushah* recited during *hazarat hashatz* and the *Kedushah* within *Yotzer Ohr* and within *u-Va le-Tzjon*. While everyone agrees that the first requires a *minyan*, some hold that the latter two do not.¹ Does this apply to *Kaddish* as well? Is there a *Kaddish* embedded within our daily prayer that has a different status from the regular *Kaddish*?

This article shows that in close proximity to *Kaddish*² we sometimes find a triple *Virtual Kaddish*. What constitutes a *Virtual Kaddish* and what is its significance? We begin by examining the Biblical verses that inspired the formation of *Kaddish*.

Biblical Verses that Inspired the Formation of *Kaddish*

Ezekiel's prophecy (38:23) declares that after the defeat of Gog and Magog (i.e., in eschatological times) God will be magnified and sanctified in the eyes of the nations, i.e., there will be universal recognition of God.

והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה'. (יחזקאל לח:כג)

Thus will I magnify myself and sanctify myself; and I will make myself known in the eyes of many nations, and they shall know that I am the LORD.³ (Ezekiel 38:23)

This inspired the first part of *Kaddish*:⁴ יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא

¹ According to RM²A the *Kedushah* recited within *Yotzer Ohr* and within *u-Va le-Tzjon* may be recited without a *minyan*. Others disagree. See later "*Kaddish* as *Davar she-be-Kedushah*."

² There are five types of *Kaddish*: קדיש יתום, קדיש דרבנן, קדיש, קדיש עתיד, קדיש קדיש, קדיש תתקבל, קדיש יתום, קדיש דרבנן, קדיש, קדיש עתיד. דהוא עתיד.

³ Biblical verse translations are from *The Holy Scriptures* (Jerusalem: Koren, 1992).

⁴ יתגדל ויתקדש הוסיף ע"פ המקרא וכו' כלומר זהו לכל הדיעות שתפילה זו תקנוה על הגאולה דלעתיד שיתגדל ויתקדש שמו ויהיה ה' אחד ושמו אחד. (ב"ה א"ח נו)

Heshey Zelcer is on the editorial board of *Hakirah* and has published books and articles on Jewish law, philosophy, history and liturgy.

כרעותה, “His great name will be magnified and sanctified in the world he created when He wills it.”⁵

Daniel (2:20) praises God for having revealed to him the content of Nebuchadnezzar’s dream and its interpretation, and declares that God’s reign will endure forever.

ענה דניאל ואמר לְהוֹא שמה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא די לה היא. (דניאל ב:כ)

Daniel spoke and said, Blessed be the name of God for ever and ever: for wisdom and might are His. (Daniel 2:20)

This was the inspiration for the second theme of *Kaddish*⁶ יהא שמה רבא מברך “May His great name be blessed forever.”

To summarize, the main components of *Kaddish* emphasize two ideals: 1) In eschatological times God will be recognized universally among all the nations; and 2) God’s reign will endure forever.

Kaddish as Davar she-be-Kedushah

Tur mentions three liturgical texts that are classified as *davar she-be-kedushah*: *Kaddish*, *Barakhu* and *Kedushah*.⁷ Each of these prayers⁸ contains a call to bless Hashem and a corresponding response from the congregation blessing Him. All require a *minyan* because they were formulated by Hāzal as a call upon a congregation⁹ to bless Hashem, and by definition a congregation is a quorum of ten adult males. The calls from the *shaliḥ tzibbur* and the responses by the congregation can be seen in the table below.

כבר נתבאר גודל מעלתו וגודל קדושתו של הקדיש בריש סי' הקודם וזה תקוותינו בעתיד כמו שאמר הנביא והתגדלתי והתקדשתי וגו' וידעו כי אני ה' שזהו התכלית מהבריאה ופסוק זה נאמר על מלחמת גוג ומגוג שאז תחת אשר עד כה היה שמו יתב' מחולל בין עובדי כוכבים אבל אז יתגדל ויתקדש שמו הגדול (ערוך השלחן א"ה נו:א).

⁵ This translation follows the GR”A’s understanding of this phrase. כרעותיה הכ”ף. דגושה דקאי על יתגדל ויתקדש ולא על תיבת דברא וראי' מנוסה על הכל יתגדל כו' כרצונו וכרצון יריאיו כו' (דיוקים בנוסחי התפלה והברכות מהגאון ר"א ז"ל)

⁶ *Tur, O”H* 56 mentions this verse as a justification to spell שמה without the *yud*.

⁷ ואומר קדיש וא"א אותו בפחות מעשרה דכל דבר שבקדושה כגון קדיש וברכו וקדושה א"א וקריאת הפטרה (א.א.א. אותם בפחות מעשרה (טור א"ה נה:א) and דברים שבקדושה של כהנים, although they require a *minyan*, are not שבקדושה (טור א"ה נה:א).

⁸ Some also include זימון when recited with a *minyan* as a *davar she-be-kedushah*, and some also include the מדות, i.e., ... י"ג מדות, i.e., ...

⁹ Similarly, the second *Yekum Purkan*, which addresses a congregation, requires a *minyan*.